

Motion till riksdagen 2009/10:Ub214

av **Ingemar Vänerlöv (kd)**

Prioritering av satsningar på ANT

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av ANT-kunskap i den svenska skolan.

Motivering

Svenska skolelevers konsumtion av alkohol, narkotika och tobak är sedan år tillbaka oroväckande hög. En bidragande orsak kan vara den bristfälliga utbildning som lärarkåren får i ANT (alkohol, narkotika och tobak) under lärarutbildningen och den numera närmast uteblivna fortbildningen, som tidigare höll god kvalitet när länskolnämndernas ANT-konsulter kunde påverka lärarnas fortbildning. För att ge ungdomar argument och skapa medvetenhet om riskerna med såväl alkohol som tobak och narkotika krävs faktakunskaper som är sakliga och trovärdiga. Dessa kunskaper är viktiga i sig men också en bra grund för mer attitydpåverkande insatser.

När det gäller att öka kunskaperna och påverka attityderna är skolan en av de absolut viktigaste resurserna. För att genomföra en bra ANT-undervisning är det därför viktigt att lärare erbjuds fortbildning så att de lättare kan klargöra inför sig själva vad de vill med sin droginformation och hur deras egna attityder påverkar undervisningen. Det är en angelägen uppgift att intensifiera drogundervisningen och att göra ungdomarna medvetna om riskerna med ett omfattande berusningsdrickande och experimenterande med narkotika.

Undersökningar genomförda av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) bland elever i årskurs 9 under senare år visar att tonåringarna känner stort missnöje med den information de fått om ANT. I en rapport sammanställd 2009 visar CAN:s undersökning att det år 2008 var ca 50 procent av eleverna i årskurs 9 som inte haft någon ANT-undervisning överhuvudtaget, medan ungefär en tredjedel hade haft några timmar. Andelen

Fel! Okänt namn på

elever som inte fått ANT-undervisning har dessutom ökat sedan 90-talet, visar CAN:s rapport.

Under ett antal år har detta missförhållande påtalats i riksdagen genom olika motioner och på andra vägar. Riksdagen har dock konstaterat att den haft föga möjlighet att direkt påverka kursplanerna, eftersom detta delegerats till utbildningsenheterna. Det har numera fastslagits att statsbidraget till den högre utbildningen skall relateras till den utvärdering som de studerande gör i anslutning till kurserna och myndigheternas granskning av måluppfyllelsen i utbildningen. Därvid skulle riksdagen kunna påverka ANT-utbildningen genom att sätta ANT-kurser som ett kriterium bland andra för hur utbildningen totalt lyckats.

Det finns numera utomordentligt bra material och moderna metoder för att få till stånd en kvalitativt god undervisning om ANT. Inom nykterhetsrörelsen har det utbildats goda pedagoger, och olika ANT-projekt inom ramen för Folkhälsoinstitutets projektbidrag har ökat antalet informatörer. Det är positivt med unga informatörer som står för en livsstil utan droger och som kan påverka elevernas attityder. Därför torde det finnas goda förutsättningar för att en kvalitativt god utbildning och information kan sättas in med omedelbar verkan. Det är riksdagens ansvar att ge en tydlig signal om att ANT-undervisningen inte får försummas i skola och högskoleutbildningar. Detta gäller också för läkar-, socionom- och vårdhögskoleutbildningarna.

För åren 2008–2010 har regering och riksdag avsatt sammanlagt cirka 260 miljoner kronor årligen för arbetet inom ramen för handlingsplanerna för alkohol och narkotika samt etappmålen för tobakspolitiken. Detta är stora resurser, som behöver fördelas på ett bra sätt och då bör prioritet ges till satsningar på undervisningsförbättringar. Bristen på bra ANT-undervisning på landets skolor är alarmerande. Det brådskar inte enbart med bättre utbildning av lärare och annan personal, utan också med akuta insatser. Snabbt framtagande av handlingsplaner och verkställande av dem krävs.

Stockholm den 29 september 2009

Ingemar Vänerlöv (kd)